

[Handelsministeren.]

hjemmel i en sådan bestemmelse kan bevilling eksempelvis gøres betinget af, at der i forretningen er mulighed for servering af madvarer. Den foreslåede ændrede affattelse af § 11, stk. 1, 3. og 4. punktum, jfr. lovforslagets § 1, nr. 2, tager sigte på at tilvejebringe en sådan hjemmel, der flytter kompetencen til at begrænse og betinge bevillinger fra landsbevillingsnævnet til den lokale myndighed.

2) Det er gjort gældende, at der er kommet for mange restaurationer herhjemme efter den nye lovs ikrafttræden.

Der er ganske rigtig i den forløbne tid sket en betydelig forøgelse af antallet af restaurationer. Ved udgangen af året 1969 – det sidste år inden lovens ikrafttræden – var der således 4.560 restaurationer med servering af stærke drikke. Ultimo 1976 var antallet af sådanne restauranter steget til 7.244, dvs. en stigning på 2.684 eller 58 pct.

Ved vurderingen af denne forøgelse bør man dog efter min opfattelse være opmærksom på, at der allerede i tiden før lovens ikrafttræden gjorde sig en tendens gældende til en omlægning af restaurationsmønsteret i retning af mindre forretninger. De store spiserestauranter og forlystelsesetablissementer med siddepladser på op til et 4-cifret antal gæster er efterhånden næsten forsvundet til fordel for langt mindre restauranter med et begrænset antal siddepladser, der hyppigt ikke overstiger de 2 snese. Målt i antallet af siddepladser adskiller situationen sig antagelig ikke meget fra, hvad der var tilfældet før krigen.

Restaurationsantallet kan også anskues på en anden måde end ved opgørelse af det absolute antal forretninger. Udviklingen i antallet af restauranter i forhold til befolkningstallet er måske en mere rimelig målestok. I 1938 svarede antallet af restaurationer med spiritusudskænkning således til 1 for hver 866 indbyggere. I 1969 androg indbyggerantallet pr. restaurant 1.067, medens restaurantstallet i dag svarer til 1 forretning pr. 697 indbyggere.

Til sammenligning kan jeg oplyse, at antallet af udskækningssteder med stærke drikke i Frankrig, Italien, Vesttyskland, Belgien samt Det forenede Kongerige forholder sig som 1 for hver 236, 212, 350, 160 og 360 indbyggere. Restaurationstætheden i disse lande er altså langt større.

Under de tidligere love var der lagt loft over bevillingsantallet. Efter 1958-loven måtte der

således i de mindre byer højst være 1 restauration for hver 400 indbyggere og i de større byer, herunder København, 1 for hver 600 indbyggere. Uden for Københavns kommune, hvor antallet i dag svarer til 1 for hver 564 indbyggere, har næppe nogen kommune i dag overskredet det bevillingstal, der var maksimalt efter den tidligere lov.

At antallet af restaurationer efter antalsbegrænsningens ophævelse har været stigende, synes på baggrund af det foreliggende ikke i sig selv at burde give anledning til bekymring.

Den påståede overetablering har tilsyneladende heller ikke fundet udtryk i de priser, til hvilke restaurationer handles i dag. Handelsministeriet har haft lejlighed til på grundlag af oplysninger indsamlet af Københavns politis bevillingskontor at gøre sig bekendt med udviklingen i københavnske restaurations handelspriser. Målt i procent af den årlige omsætning ligger de konstaterede købesummer fortsat på niveau med, hvad der var tilfældet før 1970-lovens ikrafttræden.

Det må nok her tages i betragtning, at en del af finansieringen af branchen – efter at forbudet mod leverandørfinansiering er blevet lovfæstet – hidrører fra kapital, der ikke tidligere har arbejdet inden for dette felt. Jeg tænker herved i særdeleshed på mindre forretninger uden madsservering og med overvejende ølsalg.

Ved etablering af sådanne forretninger har der i øvrigt vist sig mulighed for en omgående indkassering af en kapitalgevinst. Forretninger af denne art handles sædvanligvis over købekontrakter med ejendomsforbehold, der hyppigt løber op til 8 år. For en del af disse forretninger vil der ikke sjældent være tale om hyppigt skift af indehavere med deraf følgende belastende finansieringsomkostninger.

En sådan form for restaurationsvirksomhed er naturligvis ikke heldig, heller ikke i ædruelighedsmæssig henseende.

Det er handelsministeriets opfattelse, at en egentlig antalsbegrænsning – der for at nedbringe det nuværende antal måtte være strengere end den, der var gældende under 1958-loven – ikke vil være egnet til at bringe sådanne uheldige forhold til ophør. På den anden side synes udviklingen dog at give anledning til foranstaltninger, der ved anvendelse i de konkrete tilfælde kan modvirke en fortsat stigning i antallet af virksomheder med adgang til servering af stærke drikke.

Der synes således grund til i højere grad at